

Arend de Geus, meester in participatie:

“Ik breng mensen dichterbij elkaar”

Nieuwsgierige alleseter Arend heeft een rijke carrière als acteur, redacteur en presentator. Dat levert hem precies de juiste kennis en vaardigheden op voor de rol van dagvoorzitter en gespreksleider. Inmiddels heeft hij daarin talloze kilometers gemaakt en doet hij dat steeds vaker bij participatiebijeenkomsten over gevoelige maatschappelijke thema's. “Daar breng ik mensen die tegenover elkaar staan weer dichterbij elkaar. Of zorg er in elk geval voor dat ze naar elkaar luisteren. Belangrijk, dankbaar én leuk werk, waar ik veel energie in stop en minstens zoveel energie uithaal.”

Foto: Jan Jong Fotografie

Het in goede banen leiden van participatiebijeenkomsten over ingewikkelde maatschappelijke thema's, is de laatste jaren een expertise van Arend geworden. Hij heeft er de juiste ervaring en specifieke vaardigheden voor: “Dankzij 10 jaar podiumervaring als acteur aan het begin van mijn carrière, weet ik precies hoe je een groep mensen verbaal en non-verbaal kunt bereiken. En sinds 2000 heb ik als redacteur en presentator van rtv-programma's bij regionale omroep NH Media geleerd om kort en helder te communiceren in de taal van kijkers en luisteraars.”

Wendbaar

Participatiebijeenkomsten leiden noemt Arend “een eervolle taak. Als een grote partij aan de ene kant iets gaat doen waar kleine partijen aan de andere kant bang voor zijn, is het aan mij om ze dichterbij elkaar te brengen. Soms moet dat linksom, soms rechtsom en soms loopt een bijeenkomst helemaal anders dan gepland.” Juist dan is Arend als gespreksleider van waarde. Hij is zich bewust van zijn vaardigheden en weet die feilloos in te zetten. Hij is wendbaar en heeft een radar waarmee hij op elk moment aanvoelt wat de mensen en de bijeenkomst nodig hebben. “Voor mij is een

bijeenkomst geslaagd als het lukt om mensen naar elkaar te laten luisteren en open te laten staan voor elkaar.”

Natuurlijk en aangenaam

Arend is ongeveer 10 jaar geleden begonnen met dagvoorzitterschap en gesprekken leiden bij congressen en symposia. Hij viel in de smaak bij een wethouder van de gemeente Amsterdam, die zag hoe natuurlijk en aangenaam hij op het podium met mensen omging, van sprekers tot publiek. De wethouder vroeg Arend om voor hem een participatiebijeenkomst te leiden. “Een eerdere bijeenkomst met bewoners was niet goed verlopen en de wethouder vroeg of ik de volgende wilde leiden. Dat was best even spannend. Maar toen ik eenmaal bezig was, voelde het heel natuurlijk.”

Lichtheid en vaart

De bijeenkomst ging goed. “Ik heb er mijn bijeenkomst van kunnen maken”, vertelt Arend. “Door het eigenaarschap van de bijeenkomst bij de wethouder weg te nemen, kon ik de bewoners en gemeente als gelijkwaardige partijen met elkaar laten praten. Op een open, eerlijke en respectvolle manier. Met ruimte voor emotie, waar ik als gespreksleider lucht aan kon geven om vervolgens naar de inhoud terug te keren. Ik hield lichtheid en vaart in de avond, zodat de mensen betrokken bleven. Het ging niet om mij, maar ik was wél in de lead, waardoor ik het beste resultaat uit de bijeenkomst kon halen.”

Gevoelige complexe thema's

De geslaagde bijeenkomst bij de gemeente Amsterdam betekende het begin van veel meer participatiebijeenkomsten over gevoelige en complexe thema's die spelen in de samenleving. “Voor de gemeente Amsterdam en Zaanstad leidde ik meerdere bijeenkomsten over de komst van windturbines. Bij TataSteel leidde ik gesprekken over gezondheidsrisico's en hun plannen voor vergroening. En in de gemeentes Heiloo en Hollands Kroon begeleidde ik bewonersavonden over de komst van asielzoekers.”

Verhelderend in plaats van verhullend

Het is slechts een greep uit vele bijeenkomsten waarbij hij te maken heeft gehad met aan de ene kant (top)bestuurders en aan de andere kant bewoners of betrokkenen met een diversiteit aan achtergronden. Wie er ook aan het woord is, Arend maakt met iedereen makkelijk verbinding. Daarnaast heeft hij de gave om de inhoud helder over te laten komen bij de ander. “Dat heb ik onder andere te danken aan mijn journalistieke achtergrond. Ik vraag door tot kraakhelder is wat iemand écht duidelijk wil maken. Wat is de kern van de boodschap van een bestuurder? Waar zit de échte pijn van de ongeruste burger? En als ik denk dat het nodig is, vat ik hun verhaal bondig samen in mijn eigen woorden. Daarmee maak ik een bijeenkomst verhelderend in plaats van verhullend.”

Tijd om kennis over te dragen

Er spelen veel thema's, met groot maatschappelijk belang, die allemaal een beroep doen op een beperkte ruimte. In een polariserende wereld, wordt het steeds belangrijker om partijen bij elkaar te brengen. “Bovendien is er een nieuwe omgevingswet waar participatie een onderdeel van is”, legt Arend uit. “Overheden die willen ingrijpen in openbare ruimte, zijn verplicht om participatie te organiseren. Om dat in goede banen te leiden, zijn gespreksleiders noodzakelijk. Het is dankbaar werk waar ik inmiddels zoveel kennis en ervaring in heb, dat ik de behoefte voel om dat over te dragen.”

Daarom neemt Arend dit jaar nog wat nieuw hooi op zijn vork. Hij gaat trainingen geven aan omgevingsmanagers. “Zij zijn vaak de schakel tussen gemeenten en de buurt waar projecten worden uitgevoerd. Ik ga ze de basics uitleggen van een participatiebijeenkomst. Waarom organiseer je die? Voor wie? Hoe? Wat verwacht je van sprekers? En wat moet je wel en niet doen als gespreksleider.” Natuurlijk blijft hij zelf ook bijeenkomsten leiden voor overheden en organisaties die met hun stakeholders willen praten. “Ik ben en blijf een nieuwsgierige alleseter. De afwisseling in mijn werk is voor mij een groot geschenk.”